

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 385/2019-34

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 11. februára 2020 v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a zo sudcov Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a Mojmíra Mamojku o ústavnej sťažnosti obchodnej spoločnosti WM Consulting & Communication, s. r. o., Žilinská cesta 130, Piešťany, IČO 34 127 798, zastúpenej advokátskou kanceláriou Roman Kvasnica a partneri s. r. o., Žilinská cesta 130, Piešťany, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Roman Kvasnica, ktorou namieta porušenie základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Cdo 152/2019 a uznesením vydaným v tomto konaní 30. júla 2019, takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo obchodnej spoločnosti WM Consulting & Communication, s. r. o., na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a jej základné právo na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Cdo 152/2019 a uznesením vydaným v tomto konaní 30. júla 2019 **p o r u š e n é b o l i .**

2. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 152/2019 z 30. júla 2019 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný nahradiť obchodnej spoločnosti WM Consulting & Communication, s. r. o., trovy konania v sume 415,51 € (slovom štyristopätnásť eur a päťdesiatjeden centov) na účet jej právnej zástupkyne advokátskej kancelárie Roman Kvasnica a partneri s. r. o., Žilinská cesta 130, Piešťany, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutého rozhodnutia a postupu v napadnutom konaní a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. augusta 2019 doručená ústavná sťažnosť obchodnej spoločnosti WM Consulting & Communication, s. r. o., Žilinská cesta 130, Piešťany, IČO 34 127 798 (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátskou kanceláriou Roman Kvasnica a partneri s. r. o., Žilinská cesta 130, Piešťany, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Roman Kvasnica, ktorou namieta porušenie základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Cdo 152/2019 (ďalej len „napadnuté konanie“) a uznesením vydaným v tomto konaní 30. júla 2019 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľka bola stranou v konaní vedenom Okresným súdom Partizánske (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 3 C 108/2016 v procesnom postavení žalobkyne, ktorá sa proti žalovanej domáhala zaplata sumy 5 098,75 € s príslušenstvom. Okresný súd rozsudkom sp. zn. 3 C 108/2016 z 12. apríla 2018 (ďalej len „rozsudok z 12. apríla 2018“) žalobe sťažovateľky v celom rozsahu vyhovel a žalovanej uložil povinnosť zaplatiť sťažovateľke požadovanú sumu. Na podklade odvolania bol rozsudok okresného súdu z 12. apríla 2018

rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 5 Co 235/2018 z 20. marca 2019 (ďalej len „rozsudok z 20. marca 2019“) zmenený a žaloba sťažovateľky bola zamietnutá.

3. Dovolanie podané sťažovateľkou proti rozsudku krajského súdu z 20. marca 2019 v súlade s § 421 ods. 1 písm. a) a b) Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) bolo z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci napadnutým uznesením najvyššieho súdu odmietnuté v súlade s § 447 písm. c) CSP.

4. V napadnutom uznesení najvyšší súd zdôraznil, že meritórnemu dovolaciemu prieskumu bránil § 422 ods. 1 písm. a) CSP, keďže výška peňažného plnenia (bez ohľadu na príslušenstvo) uplatňovaná sťažovateľkou ako dodávateľkou zo spotrebiteľskej zmluvy predstavovala sumu menšiu ako desaťnásobok minimálnej mzdy ku dňu podania žaloby na súde prvej inštancie.

5. Na podklade uvedených zistení podľa názoru najvyššieho súdu výška predmetu dovolacieho konania v prejednávanej veci neprevyšovala stanovenú hranicu majetkového cenzu obmedzujúceho prípustnosť dovolania v súlade s § 421 ods. 1 CSP pri peňažnom plnení (*ratione valoris*). Z uvedených dôvodov najvyšší súd v sťažovateľkinej veci konštatoval vylúčenie prípustnosti dovolania v zmysle § 422 CSP a pre úplnosť s odkazom na ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu v obdobných veciach zdôraznil, že znížený majetkový cenzus v súlade s § 422 ods. 1 písm. b) CSP sa v spotrebiteľskom spore uplatní len v prípade, že dovolateľom je neúspešný spotrebiteľ.

6. V súlade s § 422 ods. 1 písm. b) CSP dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada.

7. Sťažovateľka namieta argumentáciu najvyššieho súdu a tvrdí, že postupom najvyššieho súdu v napadnutom konaní jej bolo zabránené domáhať sa ochrany svojich práv a súčasne došlo k porušeniu zásady rovnosti strán sporu.

8. Gramatickým výkladom sporného § 422 ods. 1 písm. b) CSP o zníženom majetkovom cenzu sťažovateľka dospieva k záveru, že *„zákon expressis verbis nezasahuje zužujúcim spôsobom do možnosti podania dovolania silnejšou stranou. K tejto výkladovej metóde je vhodné poukázať, že z uvedeného ustanovenia nevyplýva okruh subjektov oprávnených využiť nižšiu hodnotu bagatelného cenzu pri podaní dovolania. V tomto prípade implicitným kvantifikátorom rozsahu subjektov je samotná povaha sporu s ochranou slabšej strany, v zmysle ktorej podať dovolanie môžu obe strany.“*

9. Na podklade systematického výkladu predmetného ustanovenia Civilného sporového poriadku sťažovateľka konštatuje, že je v rozpore s právnou istotou postup orgánu aplikácie práva, ktorý nad rámec zákona a bez širšieho odôvodnenia, prípadne bez vykonania testu proporcionality reprobuje využitie opravného prostriedku pre jednu zo strán sporu v rovnakom merite veci.

10. Uplatňujúc historický výklad, sťažovateľka argumentuje, že *„pôvodným účelom zákonodarcu bola v zmysle... výkladových zistení možnosť podania dovolaní pri nižších hodnotách sporov, nie obmedzenie podania dovolaní jedným zo subjektov.“*

11. Vychádzajúc z premisy, podľa ktorej sa už citovaný účel predmetného ustanovenia Civilného sporového poriadku nezmenil, sťažovateľka poukazuje na možné aplikačné komplikácie *pro futuro*. V tomto kontexte argumentuje, že neustály nárast minimálnej mzdy spôsobuje, že rozdiel medzi dvojnásobkom a desaťnásobkom minimálnej mzdy bude markantnejší, čím by sa *„de iure veľmi výrazne obmedzila možnosť podávania dovolaní silnejšími stranami a malo by to za následok najmä“* odopretie práva na prístup k súdu, nemožnosť zjednocovania súdnej praxe a deformáciu princípu rovnosti zbraní.

12. V závere sťažovateľka poukazuje na judikatúru ústavného súdu v tzv. bagatelných veciach a zdôrazňuje, že v jej veci je daná právomoc ústavného súdu sa meritórnou argumentáciou zaoberať, keďže podľa jej názoru *„došlo k zásahom do ľudských*

práv v mimoriadne závažnom rozsahu“, a to spôsobom odopretia prístupu k spravodlivosti, resp. k súdu.

13. Na podklade uvedených skutočností sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie o nej rozhodol tak, že vysloví porušenie základných práv zaručených čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy postupom najvyššieho súdu v napadnutom konaní a napadnutým uznesením v tomto konaní vydaným, napadnuté uznesenie najvyššieho súdu zruší a najvyššiemu súdu prikáže konať a o podanom dovolaní rozhodnúť. Sťažovateľka si zároveň uplatňuje náhradu trov konania pred ústavným súdom v sume 415,51 €.

14. Uznesením ústavného súdu č. k. I. ÚS 385/2019-15 zo 17. septembra 2019 bola ústavná sťažnosť prijatá na ďalšie konanie.

II.

Vyjadrenie najvyššieho súdu, zúčastnenej osoby a replika sťažovateľky

15. Po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vyzval sťažovateľku a predsedu najvyššieho súdu v zastúpení podpredsedníčkou najvyššieho súdu (ďalej len „podpredsedníčka najvyššieho súdu“), aby sa vyjadrili, či trvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie. Podpredsedníčku najvyššieho súdu ústavný súd zároveň vyzval, aby sa vyjadrila k ústavnej sťažnosti.

16. V prípise č. k. KP 3/2019-172 z 8. novembra 2019 podpredsedníčka najvyššieho súdu predovšetkým zdôraznila, že najvyšší súd použitie majetkového cenzu vysvetlil vo svojom rozhodnutí uverejnenom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „zbierka“) pod č. 29/2019 (ďalej len „R 29/2019“), v ktorom sa uvádza, že znížený majetkový cenzus [§ 422 ods. 1 písm. b) CSP] sa v spotrebiteľskom spore uplatní len v prípade, že dovolateľom je neúspešný spotrebiteľ. Pokiaľ je dovolateľom neúspešný dodávateľ, pre posúdenie prípustnosti dovolania platí majetkový cenzus vo výške desaťnásobku minimálnej mzdy. Podpredsedníčka najvyššieho

súdu nepovažuje interpretáciu relevantného ustanovenia Civilného sporového poriadku za odporujúcu princípu rovnosti zbraní, a to vzhľadom na skutočnosť, že rovnosť subjektov je v určitých sporoch len fikciou, na ktorú zákonodarca v Civilnom sporovom poriadku reagoval tzv. pozitívnou diskrimináciou, t. j. osobitnou právnou úpravou sporov s ochranou slabšej strany. Za takéto spory sa považujú spotrebiteľské spory, antidiskriminačné spory a individuálne pracovné spory (§ 290 až § 323 CSP), pričom slabšou stranou v nich je spotrebiteľ, zamestnanec a diskriminovaný. Ochrana slabšej strany spočíva v tom, že sa jej priznáva viac práv na účely docielenia rovného postavenia s druhou stranou sporu, a teda aj na účely dôsledného naplnenia princípu rovnosti zbraní. Podpredsedníčka najvyššieho súdu poukázala na rozhodnutia najvyššieho súdu vychádzajúce z rovnakej argumentačnej bázy (uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 6 Cdo 191/2018, sp. zn. 6 Cdo 42/2018, sp. zn. 4 Cdo 186/2018, sp. zn. 7 Cdo 216/2018, sp. zn. 1 Cdo 263/2018 a sp. zn. 5 Cdo 158/2018) a na zdôraznenie ich správnosti vyzdvihla odôvodnenie obsiahnuté vo veci sp. zn. 7 Cdo 256/2018 a predovšetkým odkaz najvyššieho súdu na ustanovenia čl. 3 CSP v spojení s čl. 152 ods. 4 ústavy, ako aj na právnu úpravu povinnosti platenia súdneho poplatku podľa zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“), ktorá sa viaže na osobné (spotrebiteľ'a), a nie vecné (konanie so spotrebiteľ'om) oslobodenie.

17. Podpredsedníčka najvyššieho súdu zároveň ústavnému súdu oznámila, že vo veci ústavnej sťažnosti súhlasí s upustením od ústneho pojednávania.

18. Ústavný súd vyzval prípisom z 8. októbra 2019 [REDAKOVANÉ] (ďalej len „zúčastnená osoba“) ako stranu v napadnutom konaní vedenom najvyšším súdom, aby sa v súlade s § 126 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) vyjadrila k ústavnej sťažnosti.

19. Zúčastnená osoba sa v stanovenej lehote ani do dňa prijatia meritórneho rozhodnutia ústavného súdu k ústavnej sťažnosti nevyjadrila.

20. Vyjadrenie podpredsedníčky najvyššieho súdu bolo následne doručované na vedomie a prípadné zaujatie stanoviska sťažovateľke. Sťažovateľka doručila ústavnému súdu 12. decembra 2019 vyjadrenie, v ktorom oznámila, že súhlasí s upustením od ústneho pojednávania v jej veci. K vecnej argumentácii podpredsedníčky najvyššieho súdu oznámila, že sa pridržiava v celom rozsahu podanej ústavnej sťažnosti, ako aj právnej argumentácie v nej uvedenej.

21. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami k opodstatnenosti ústavnej sťažnosti dospel k názoru, že od prípadného pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

III.

Právomoc ústavného súdu a ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva

22. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

23. Sťažovateľka predostiera ústavnému súdu námietky (obsiahnuté v bodoch 7 až 12 tohto nálezu), ktorými namieta neústavnosť postupu najvyššieho súdu v napadnutom konaní, ako aj napadnutého uznesenia z dôvodu neudržateľnosti argumentácie v kontexte uplatnenia rozdielných podmienok v prístupe k dovolaniu medzi spotrebiteľom a dodávateľom ako stranami v spotrebiteľskom spore. Ústavnému súdu prezentuje niekoľko výkladových metód predmetného § 422 ods. 1 písm. b) CSP, ktoré podľa jej názoru neumožňujú prijať záver, že znížený majetkový cenzus sa podľa predmetného ustanovenia Civilného sporového poriadku neuplatní, ak dovolateľom je neúspešný dodávateľ.

24. V súlade s čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

25. Podľa čl. 47 ods. 3 ústavy všetci účastníci sú si v konaní podľa odseku 2 rovní.

26. Ústavný súd už zdôraznil, že zo vzájomnej súvislosti ustanovení čl. 152 ods. 4 a čl. 154c ods. 1 ústavy vyplýva, že Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“), ktorá sa vzťahuje na jeho interpretáciu a aplikáciu, predstavujú pre vnútroštátne orgány aplikácie práva záväzné výkladové smernice pre výklad a uplatňovanie zákonnej úpravy jednotlivých komponentov práva na súdnu a inú právnu ochranu zakotvených v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy, a tým normujú rámec, v ktorom je pred týmito orgánmi možné domáhať sa rešpektovania jednotlivých aspektov „práva na spravodlivé súdne konanie“ (napr. I. ÚS 49/01, I. ÚS 1/03, IV. ÚS 259/2011).

27. Z uvedeného dôvodu ústavný súd pri rozhodovaní o ústavnej sťažnosti, predmetom ktorej je namietané porušenie základných práv na súdnu ochranu a rovnosť účastníkov v konaní prihliadol aj na právne východiská dané čl. 6 ods. 1 dohovoru zakotvujúcim právo na spravodlivé súdne konanie a obsiahnuté v judikatúre ESLP k tomuto právu.

28. Článok 46 ods. 1 ústavy je vyjadrením základného práva domáhať sa súdnej ochrany. Tento článok ústavy je primárnou ústavnou bázou pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie právnej ochrany, a tým aj „bránou“ do ústavnej úpravy jednotlivých aspektov práva na súdnu a inú právnu ochranu. Zároveň v zmysle čl. 51 ods. 1 ústavy sa možno domáhať práv podľa čl. 46 ústavy len v medziach zákonov, ktoré toto ustanovenie vykonávajú, avšak v súlade s čl. 152 ods. 4 ústavy musí byť výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov v súlade s ústavou a súčasne v zmysle čl. 154c ods. 1 ústavy

majú príslušné medzinárodné zmluvy vrátane dohovoru prednosť pred zákonom, ak zabezpečujú väčší rozsah ústavných práv a slobôd (I. ÚS 22/03).

29. V nadväznosti na sťažnostnú argumentáciu sťažovateľky ústavný súd, vychádzajúc zo svojho ústavného postavenia a poukazujúc na svoju stabilizovanú judikatúru, zdôrazňuje, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštanciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96), a preto nie je zásadne oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmavať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.).

30. Všeobecný súd musí vykladať a používať ustanovenia na vec sa vzťahujúcich zákonných predpisov v súlade s účelom základného práva na súdnu ochranu. Aplikáciou a výkladom týchto ustanovení nemožno toto ani iné základné práva obmedziť spôsobom zasahujúcim do ich podstaty a zmyslu. Z tohto hľadiska musí všeobecný súd pri výklade a aplikácii príslušných právnych predpisov prihliadať na spravodlivú rovnováhu pri poskytovaní ochrany uplatňovaným právam a oprávneným záujmom strán v spore (obdobne napr. III. ÚS 271/05, III. ÚS 78/07). Princíp spravodlivosti a požiadavka materiálnej ochrany práv sú totiž v rámci koncepcie materiálneho právneho štátu podstatnými a neopomenuteľnými atribútmi právnej ochrany (predovšetkým súdnej).

31. K výkladu právnych predpisov a ich inštitútov nemožno pristupovať len z hľadiska textu zákona, a to ani v takom prípade, keď sa text môže javiť ako jednoznačný

a určitý, ale predovšetkým podľa zmyslu a účelu zákona. Jazykový výklad môže totiž v zmysle ustálenej judikatúry ústavného súdu predstavovať len prvotné priblíženie sa k obsahu právnej normy, ktorej nositeľom je interpretovaný právny predpis; na overenie správnosti či nesprávosti výkladu, resp. na jeho doplnenie či spresnenie potom slúžia ostatné interpretačné prístupy postavené na roveň gramatickému výkladu, v tomto prípade systematický a teleologický výklad, ktoré sú spôsobilé v kontexte racionálnej argumentácie predstavovať významný konektív pri zistení obsahu a zmyslu aplikovanej právnej normy (m. m. I. ÚS 351/2010).

32. Súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo na prístup k súdu. Slovenská republika, ako aj všetky jej orgány verejnej moci majú pozitívny záväzok aktívnym spôsobom zabezpečiť, aby práva a slobody garantované jej právnym poriadkom neboli oprávneným subjektom pod jej jurisdikciou len formálne garantované, ale aby tieto práva a slobody boli „prakticky a efektívne“ dosiahnuteľné. Z konštantnej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že do obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy patrí aj ochrana, ktorá sa účastníkovi poskytuje v konaní o opravných prostriedkoch. Ak účastník konania splní predpoklady vyžadované zákonom na poskytnutie ochrany v opravnom konaní, všeobecný súd mu túto ochranu musí poskytnúť (m. m. II. ÚS 78/05, II. ÚS 249/05).

33. Právo na prístup k súdu je nevyhnutnou, imanentnou súčasťou práva na spravodlivý proces a tvorí jeho esenciálny prvok (III. ÚS 875/2016 a rozsudok ESĽP vo veci Golder proti Spojenému kráľovstvu z 21. 2. 1975, sťažnosť č. 4451/70, body 35 – 36).

34. Právo na prístup k súdu však nemá absolútny charakter a môže podliehať obmedzeniam zo strany štátu. Pri stanovení obmedzení požíva štát určitú mieru voľnej úvahy. Právo na prístup k súdu však nemožno obmedziť takým spôsobom alebo do takej miery, že to naruší samotnú podstatu daného práva. Okrem toho obmedzenie práva na prístup k súdu nebude v súlade s požiadavkami vyplývajúcimi z čl. 6 ods. 1 dohovoru

(obdobne čl. 46 ods. 1 ústavy) ani v prípade, že nesleduje legitímny cieľ, a ani v prípade, že medzi použitými prostriedkami a sledovaným cieľom nie je primeraný vzťah proporcionality (Grécko-katolícka farnosť Lupeni a iní proti Rumunsku, sťažnosť č. 76943/11, rozsudok z 29. 11. 2016, § 89).

35. Európsky súd pre ľudské práva rovnako považuje obmedzenie v prístupe k opravným prostriedkom orgánu najvyššej súdnej moci spočívajúce v zákonom stanovení hranice majetkového cenzu (*ratione valoris*) za legitímnu a odôvodnenú procesnú požiadavku rešpektujúcu postavenie a úlohy, ktoré plní orgán najvyššej súdnej moci riešiaci (len) veci požadovanej dôležitosti (Brualla Gómez de la Torre proti Španielsku, sťažnosť č. 155/1996/774/975, rozsudok z 19. 12. 1997, § 36; Kozlica proti Chorvátsku, sťažnosť č. 29182/03, rozsudok z 2. 11. 2006, § 33).

36. Pri preskúvaní aplikácie zákonného obmedzenia v prístupe k súdu z dôvodu majetkového cenzu (*ratione valoris*) ESĽP berie do úvahy aj ďalšie faktory a medzi nimi s prihliadnutím na okolnosti tu prejednávaných vecí je to predovšetkým predvídateľnosť a nadmerný formalizmus obmedzenia (Garzičić proti Čiernej Hore, sťažnosť č. 17931/07, rozsudok z 21. 9. 2010, § 30 – § 32; Hasan Tunç a iní proti Turecku, sťažnosť č. 19074/05, rozsudok z 31. 1. 2017, § 30 – § 34).

37. Okolnosť predvídateľnosti obmedzenia v prístupe k súdu je splnená, ak je vnútroštátna súdna prax jednotná a aplikácia takejto praxe konzistentná (Levages Prestations Services proti Francúzsku, sťažnosť č. 21920/93, rozsudok z 23. 10. 1996, § 42).

38. Pri posúdení toho, či rozhodovanie vnútroštátnych súdov je zaťažené prílišným či nadmerným formalizmom, bude nevyhnutné prihliadať na všetky okolnosti konkrétneho prípadu a k porušeniu práva na prístup k súdu dôjde v prípade, že stanovené pravidlo prestane slúžiť cieľu právnej istoty a riadnemu výkonu spravodlivosti a stane sa z neho bariéra znemožňujúca strane sporu prejednať jej spor meritórne pred príslušným súdom (Kart proti Turecku, sťažnosť č. 8917/05, rozsudok Veľkej komory z 3. 12. 2009, § 79 *in fine*).

39. Rovnosť strán v civilnom konaní je v judikatúre ESLP vyjadriteľná princípom rovnosti zbraní, ktorý tvorí prvok spravodlivého súdneho konania podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Právo na spravodlivé súdne konanie preto v kontexte princípu rovnosti zbraní zabezpečuje, aby každá strana sporu mala možnosť hájiť si svoju vec pred súdom za podmienok, ktoré ju podstatne neznevýhodňujú v pomere k druhej strane (napr. De Haes a Gijssels proti Belgicku, rozsudok z 24. 2. 1997, sťažnosť č. 19983/92, § 53 alebo Ankerl proti Švajčiarsku, rozsudok z 23. 10. 1996, sťažnosť č. 17748/91, § 38).

40. Základné právo na rovnosť účastníkov v konaní sa prostredníctvom ustanovenia čl. 47 ods. 3 ústavy zaručuje ako osobitné základné právo priznávajúce ochranu nielen v súdnom konaní, ale aj v konaní pred inými štátnymi orgánmi a orgánmi verejnej správy. Princíp rovnosti účastníkov konania (resp. strán v spore) však zároveň tvorí základný definičný prvok práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a aj nevyhnutnú súčasť každého právneho štátu, ktorý sa k tomuto princípu hlási prostredníctvom čl. 1 ods. 1 ústavy.

41. Rovnosť účastníkov v súdnom konaní (strán v spore) všeobecný súd zabezpečuje vytvorením rovnakých procesných možností na uplatnenie ich práv a plnenie ich povinností. Všetci účastníci konania, resp. strany v spore majú rovnaké práva, ktoré uplatňujú a plnia za rovnakých procesných podmienok bez zvýhodnenia alebo diskriminácie niektorej z procesných strán (m. m. I. ÚS 75/96, I. ÚS 64/97, I. ÚS 98/97, IV. ÚS 283/2011).

IV.

Posúdenie vecí ústavným súdom

42. Z hľadísk uvedených v časti III tohto nálezu ústavný súd následne pristúpil k prieskumu napadnutého uznesenia najvyššieho súdu a postupu, ktorý predchádzal jeho vydaniu.

43. Napadnutým uznesením najvyšší súd dovolanie sťažovateľky (neúspešnej dodávateľky) podané z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci [§ 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP] odmietol s odôvodnením, že prípustnosť dovolania bola v zmysle § 422 ods. 1 písm. a) CSP vylúčená, keďže dovolaním bol napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšujúcom desaťnásobok minimálnej mzdy.

44. Argumentácia najvyššieho súdu o odmietnutí dovolania napadnutým uznesením je založená na premise, podľa ktorej aj keď išlo o tzv. spotrebiteľské spory (spory s ochranou slabšej strany, v ktorých vystupujú spotrebiteľ a dodávateľ), pre posúdenie prípustnosti dovolania neprichádzalo do úvahy uplatnenie nižšieho majetkového cenzu podľa § 422 ods. 1 písm. b) CSP, keďže tento sa uplatní v spotrebiteľskom spore len vtedy, ak dovolateľom je neúspešný spotrebiteľ.

45. Na podporu svojho záveru najvyšší súd poukázal na svoje ďalšie rozhodnutia, ktoré prístup k dovolaniu v spotrebiteľskom spore riešili obdobne (rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 263/2018, 4 Cdo 186/2018, 5 Cdo 158/2018, 6 Cdo 42/2018, 7 Cdo 256/2018), a napokon zvýraznil aj odôvodnenie obsiahnuté v samotnom judikáte R 29/2019.

46. Argumentácia najvyššieho súdu obsiahnutá v už citovaných rozhodnutiach vrátane samotného judikátu R 29/2019, s ktorou sa najvyšší súd v napadnutom uznesení stotožnil, je zhodná s tou, ktorú vo svojom vyjadrení uviedla aj podpredsedníčka najvyššieho súdu. Z uvedeného dôvodu ju ústavný súd na tomto mieste v konkrétnostiach neopakuje, iba odkazuje na argumenty obsiahnuté v bode 16 tohto nálezu. Nad rámec už uvedeného však ústavný súd zdôrazňuje, že základom najvyšším súdom prezentovanej interpretácie § 422 ods. 1 písm. b) CSP, s ktorou sa najvyšší súd v napadnutom uznesení stotožnil, je úmysel zákonodarcu obsiahnutý v dôvodovej správe k Civilnému sporovému poriadku, ktorý najvyšší súd identifikuje vo zvýšenej procesnej ochrane slabšej strany – spotrebiteľa spočívajúcej v sprístupnení dovolania aj pri nižšej sume peňažného plnenia.

47. Samotná skutočnosť, že napadnuté uznesenie najvyššieho súdu sa pri posúdení prípustnosti dovolania podaného z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia pri aplikácii a interpretácii relevantných ustanovení § 422 ods. 1 písm. a) a b) CSP stotožňuje s právnym názorom vyjadreným v zbierke publikovanom judikáte (jeho právnou vetou), nemôže byť sama osebe prekážkou uplatnenia právomoci ústavného súdu, ktorá mu vyplýva z čl. 127 ods. 1 ústavy. Ústavný súd je preto v súlade s čl. 127 ods. 1 ústavy oprávnený preskúmať, či napadnuté uznesenie najvyššieho súdu a postup predchádzajúci jeho vydaniu, aj keď korešpondujúce názorom vyjadreným v rozhodnutí publikovanom v zbierke, sú v súlade s požiadavkami kladenými na rozhodovanie súdu v kontexte obsahových súčastí základných práv na súdnu ochranu a rovnosť účastníkov v konaní, ktorých porušenie sťažovateľka namieta, a konkrétne, či argumentácia najvyššieho súdu k interpretácii a aplikácii § 422 ods. 1 CSP je ústavne udržateľná (bod 7 tohto nálezu).

48. V súlade s § 422 ods. 1 písm. a) a b) CSP dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada.

49. Podľa § 421 ods. 1 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

50. Všeobecne je dôvodom zvýšenej ochrany strán v spore potreba dorovnania procesného postavenia slabšej strany s cieľom zachovania funkčnej procesnej rovnosti. V záujme vyhnúť sa neodôvodnenému paušálnemu uplatňovaniu nadradeného postavenia

slabšej strany je nevyhnutné uplatňovať princíp ochrany slabšej strany rozumne a v procesnoprávných súvislostiach (k tomu pozri aj ŠTEBČEK, M. a kol. *Civilný sporový poriadok. Komentár*. Praha : C. H. Beck, 2016, s. 45 až 46.).

51. Úprava konkrétnych odchýlok od všeobecnej úpravy sporových pravidiel je na účely zaistenia *de facto* rovnosti, resp. rovnosti šancí (o ktoré v prípade pozitívnej diskriminácie, na ktorú najvyšší súd v konkrétnych okolnostiach veci poukazuje, ide) pri uplatňovaní nároku na súde alebo bránení sa proti nárokom druhej strany pri spotrebiteľských sporoch predmetom predovšetkým ustanovení prvého dielu druhej hlavy tretej časti Civilného sporového poriadku. V § 290 až § 300 CSP sú vo svojej podstate zahrnuté pravidlá protežujúce zvýšenú ochranu spotrebiteľa v procesnom štádiu po začatí konania (zastúpenie spotrebiteľa, poučovacia povinnosť, spojenie vecí, zmena žaloby, dokazovanie, nariadenie pojednávania, osobitné ustanovenia o rozhodnutiach). Ustanovenia § 301 až § 306 CSP pojednávajú o osobitnom konaní o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach, ktoré v súlade s § 302 CSP možno začať len na podnet špecificky legitimovaných subjektov (v súlade s § 302 CSP žalobu podľa § 301 môže proti dodávateľovi podať iba právnická osoba založená alebo zriadená na ochranu spotrebiteľa a orgán dohľadu podľa osobitného predpisu).

52. V bode 16 tohto nálezu podpredsedníčka najvyššieho súdu na podporu ústavnej udržateľnosti napadnutého uznesenia najvyššieho súdu poukazuje na právnu úpravu povinnosti platenia súdneho poplatku podľa zákona o súdnych poplatkoch, ktorá sa viaže na osobné (spotrebiteľa), a nie vecné (konanie so spotrebiteľom) oslobodenie.

53. Textácia relevantného ustanovenia zákona o súdnych poplatkoch [v súlade s § 4 ods. 2 písm. v) zákona o súdnych poplatkoch od platenia súdnych poplatkov je oslobodený spotrebiteľ domáhajúci sa ochrany svojho práva podľa osobitného predpisu] jasný a nepochybný záver, že oslobodenie od platenia súdnych poplatkov právna úprava viaže výslovne na osobu spotrebiteľa, ktorému týmto spôsobom priznáva v prístupe k súdu bez toho, aby musel plniť poplatkovú povinnosť, viac práv oproti druhej strane v spore, umožňuje. Naproti tomu relevantné ustanovenie § 422 ods. 1 písm. b) CSP nerieši

prípustnosť dovolania takou textáciou ustanovenia, ktorou by bolo možné dospieť rovnako jasne a nepochybné k záveru, že znížený majetkový cenzus sa uplatní len v prípade, že sa prístupu k dovolaniu domáha neúspešný spotrebiteľ (dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany...). Aj preto je odkaz na príslušné ustanovenia zákona o súdnych poplatkoch nenáležitý a v konečnom dôsledku aj protirečivý a v neprospech ústavnej udržateľnosti napadnutého uznesenia, v ktorom sa najvyšší súd stotožnil s právnym záverom, a tým aj výkladom podaným v rozhodnutí R 29/2019.

54. Aj keď v bode 31 tohto nálezu už bolo zdôraznené, že jazykový výklad predstavuje len prvotné priblíženie sa k obsahu právnej normy, ktorej nositeľom je interpretovaný právny predpis, nemožno ho aj s prihliadnutím na existujúcu rovnosť jednotlivých metód výkladu v procese overenia správnosti či nesprávnosti výkladu ignorovať. Jednotlivé uplatnené metódy či spôsoby výkladu by sa mali navzájom dopĺňať a viesť k zrozumiteľnému a racionálne zdôvodnenému vysvetleniu textu právneho predpisu. Pri výklade, ktorý podáva najvyšší súd (aj keď nepriamo stotožnením sa s inými rozhodnutiami najvyššieho súdu), však takéto prvotné priblíženie sa obsahu právnej normy absentuje, čo spôsobuje v konečnom dôsledku nedostatočnosť pre overenie správnosti či nesprávnosti podaného výkladu.

55. Účelom zákonného oslobodenia spotrebiteľa od platenia súdnych poplatkov je ochrana slabšej strany pri prístupe k súdu, ktorá sa v konkrétnostiach pretavuje do možnosti spotrebiteľa domôcť sa ochrany svojho práva bez toho, aby bol odrádzaný povinnosťou platiť súdny poplatok. Keďže spotrebiteľ v porovnaní s dodávateľom vystupuje spravidla v pozícii finančne slabšieho subjektu, týmto spôsobom sa jeho prístup k súdu v konkrétnej individuálnej veci nestáva závislým od jeho finančných možností a nepredstavuje ani zaťažujúce finančné bremeno. Keďže dodávateľ ako druhá strana sporu vystupuje v pozícii finančne silnejšieho subjektu, čo zároveň naznačuje, že dodávateľ a spotrebiteľ sa nachádzajú v nerovnom finančnom postavení, je takéto nerovnaké zaobchádzanie na účely zaistenia rovnosti šancí k prístupu súdu (oslobodenie od platenia súdneho poplatku viazané

na osobu spotrebiteľa) už na prvý pohľad legitímne, a teda aj dôvodné. Osobný charakter zvýšenej ochrany spotrebiteľa je tu preto daný.

56. Podmienky prístupu k dovolaniu, konkrétne podmienky prípustnosti dovolania pre nesprávne právne posúdenie (ktorých sa relevantné ustanovenie Civilného sporového poriadku dotýka), sú však v kontexte stanoveného majetkového cenzu naviazané na spor, resp. jeho predmet (výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany), a nie na konkrétnu stranu v spore. Aj z uvedeného dôvodu preto argumentácia o osobnom charaktere podobnom osobnému oslobodeniu od platenia súdnych poplatkov pri výklade relevantného ustanovenia Civilného sporového poriadku a jeho následnej aplikácii nemôže obstať.

57. Navyše absencia bližšej konkretizácie nerovného procesného postavenia spotrebiteľa a dodávateľa v kontexte prístupu k dovolaciemu konaniu zo strany najvyššieho súdu, ktorá je nevyhnutná pre legitímnosť prijatých pozitívnych opatrení vyrovnávajúcich podmienky, za ktorých subjekty spotrebiteľského sporu prístup k dovolaniu realizujú, a ktorá by odôvodňovala potrebu zvýšenej procesnej ochrany spotrebiteľa (v podobe zníženia majetkového cenzu na dvojnásobok sumy minimálnej mzdy oproti dodávateľovi, u ktorého by sa aplikoval majetkový cenzus vo výške desaťnásobku sumy minimálnej mzdy), spôsobuje, že preferovanie spotrebiteľa pri prístupe k dovolaniu má povahu neodôvodneného a paušálneho uplatňovania nadradeného postavenia slabšej strany. Identifikácia nerovnosti medzi spotrebiteľom a dodávateľom pri prístupe k dovolaniu je esenciálnym a nevyhnutným predpokladom pre ústavnú udržateľnosť toho, aby sa následne na účely dorovnania nerovného postavenia s druhou stranou (dodávateľom) a zaistenia skutočnej rovnosti medzi subjektmi spotrebiteľského sporu poskytla spotrebiteľovi pri prístupe k dovolaniu ochrana zvýšená (v podobe pozitívneho opatrenia).

58. Základ interpretácie § 422 ods. 1 písm. b) CSP, s ktorou sa najvyšší súd v napadnutom uznesení stotožňuje, možno identifikovať vo zvýšenej procesnej ochrane slabšej strany – spotrebiteľa spočívajúcej v sprístupnení dovolania aj pri nižšej sume peňažného plnenia (k tomu pozri aj bod 46 tohto nálezu *in fine*). Takáto interpretácia však

okrem už uvedeného v dostatočnej miere nezohľadňuje ani charakter dovolacieho konania a ani jeho účel a postavenie najvyššieho súdu v systéme všeobecného súdnictva.

59. Charakter dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku nepriamo determinuje aj postavenie najvyššieho súdu ako súdu dovolacieho, ktorý nemôže byť vnímaný ako tretia inštancia s právomocou preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (k tomu pozri napr. uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 165/2017, sp. zn. 3 Cdo 14/2017 a sp. zn. 4 Cdo 157/2017). Stanovenie majetkového cenzu obmedzujúceho prípustnosť dovolania pre nesprávne právne posúdenie na výšku sumy, ktorá má byť predmetom dovolacieho konania, je pritom tak, ako to už bolo zdôraznené aj s prihliadnutím na judikatúru ESLP, v komplexnom ponímaní legitímne a korešponduje postaveniu a úlohám, ktoré najvyšší súd ako dovolací súd plní (k tomu pozri aj bod 35 tohto nálezu).

60. Úlohou dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku je v prípade, že ním dovolateľ namieta nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom (tak, ako to je aj v konkrétnych okolnostiach veci sťažovateľky), riešenie zásadných právnych otázok, ktoré neboli vyriešené dovolacím súdom [§ 421 ods. 1 písm. b) CSP], prípadne zjednocovanie judikatúry [§ 421 ods. 1 písm. a) a c) CSP]. Aj z týchto dôvodov preto prípadné rozhodnutie najvyššieho súdu v dovolacom konaní presahuje hranice rozhodnutia *inter partes*, keďže má oveľa širší a všeobecnejší dosah na aplikačnú prax všeobecných súdov a v konečnom dôsledku aj na správanie oboch strán v spotrebiteľskom vzťahu ako takom. Interpretácia prezentovaná najvyšším súdom, ktorá v následnom procese aplikácie práva v konečnom dôsledku spôsobuje uplatnenie rozdielnych podmienok v prístupe k dovolaniu medzi spotrebiteľom a dodávateľom, ani tieto skutočnosti nezohľadňuje.

61. Výlučné a izolované preferovanie úmyslu zákonodarcu bez náležitého zohľadnenia jazykového výkladu relevantného ustanovenia a prihliadnutia na charakter dovolacieho konania a jeho účel pri súčasnej absencii bližšej konkretizácie nerovného postavenia spotrebiteľa a dodávateľa v kontexte dovolacieho konania, ktoré by zvýšenú

procesnú ochranu (uplatnenie majetkového cenzu vo výške dvojnásobku minimálnej mzdy) legitímne odôvodnilo, spôsobuje, že výklad relevantného ustanovenia § 422 ods. 1 písm. b) CSP, s ktorým sa najvyšší súd v napadnutom uznesení stotožnil, nie je ústavne konformný. Z uvedeného dôvodu má preferovanie zvýšenej procesnej ochrany spotrebiteľa pri prístupe k dovolaniu povahu neodôvodneného a paušálneho uplatňovania nadradeného postavenia slabšej strany, ktoré porušuje princíp rovnosti zbraní, resp. rovnosti strán v spore, keďže neodôvodnene stavia sťažovateľku ako dovolateľku do podstatne nevýhodnejšej pozície oproti druhej strane (I. ÚS 382/2019, I. ÚS 332/2019).

62. Argumentácia najvyššieho súdu obsiahnutá v napadnutom uznesení, ktorou sa tento stotožnil s ústavno-nekonformnou interpretáciou § 422 ods. 1 písm. b) CSP, je ústavne neudržateľná, keďže ňou najvyšší súd znemožnil sťažovateľke ako dovolateľke prístup k dovolaniu ako mimoriadnemu opravnému prostriedku spôsobom, ktorý porušuje základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj jej základné právo na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy.

V.

Závery ústavného súdu

V.1 K bodu 1 výrokovej časti nálezu

63. S prihliadnutím na dôvody uvedené v časti IV tohto nálezu ústavný súd konštatuje, že napadnutým uznesením najvyššieho súdu a postupom predchádzajúcim jeho vydaniu došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jej základného práva podľa čl. 47 ods. 3 ústavy tak, ako to je uvedené v bode 1 výrokovej časti tohto nálezu.

V.2 K bodu 2 výrokovej časti nálezu

64. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli

porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

65. V súlade s § 133 ods. 2 prvou vetou zákona o ústavnom súde ústavný súd zruší rozhodnutie alebo opatrenie, ktorým boli porušené základné práva a slobody sťažovateľa.

66. Podľa § 133 ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže vrátiť vec na ďalšie konanie.

67. Podľa § 134 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd zruší právoplatné rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah a vec vráti na ďalšie konanie, ten, kto vo veci vydal rozhodnutie, rozhodol o opatrení alebo vykonal iný zásah, je povinný vec znova prerokovať a rozhodnúť. V tomto konaní alebo postupe je viazaný právnym názorom ústavného súdu (odsek 1). Ten, kto vo veci vydal rozhodnutie, rozhodol o opatrení alebo vykonal iný zásah, je viazaný rozhodnutím ústavného súdu podľa § 133 ods. 3 písm. a) až d); toto rozhodnutie ústavného súdu je vykonateľné doručením (odsek 2).

68. Vzhľadom na skutočnosť, že ústavný súd rozhodol o tom, že napadnutým uznesením najvyššieho súdu a postupom predchádzajúcim jeho vydaniu boli porušené základné práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy, rozhodol zároveň aj o zrušení napadnutého uznesenia najvyššieho súdu a vec vrátil najvyššiemu súdu na ďalšie konanie (bod 2 výrokovej časti tohto nálezu).

69. Najvyšší súd bude po vrátení veci na ďalšie konanie viazaný právnymi názormi ústavného súdu vyjadrenými predovšetkým v III. a IV. časti tohto nálezu. Jeho úlohou bude predovšetkým pri preskúmvaní splnenia predpokladov prípustnosti dovolania podaného z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci interpretovať príslušné ustanovenia Civilného sporového poriadku [predovšetkým § 422 ods. 1 písm. b) CSP] v súlade s ústavou (a dohovorom) a až následne vo veci opätovne rozhodnúť.

V.3 K bodu 3 výrokovvej časti nálezu

70. Sťažovateľka požiadala o náhradu trov konania pred ústavným súdom, ktoré jej vznikli v súvislosti s jej právnym zastupovaním advokátskou kanceláriou Roman Kvasnica a partneri s. r. o., Žilinská cesta 130, Piešťany.

71. Podľa § 73 ods. 1 zákona o ústavnom súde trovy konania pred ústavným súdom, ktoré vzniknú účastníkovi konania, uhrádza účastník konania.

72. Podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti nahradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania.

73. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti požiadala o náhradu trov konania v celkovej sume 415,51 €.

74. Ústavný súd pri rozhodovaní o náhrade trov konania vychádzal z § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Ústavný súd vychádzal zo základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby za rok 2019 v sume 163,33 € (1/6 výpočtového základu podľa § 11 ods. 3 vyhlášky) a tiež zo sadzby za náhradu hotových výdavkov (režijný paušál) za každý úkon právnej služby za rok 2019 v sume 9,80 € (1/100 výpočtového základu podľa § 16 ods. 3 vyhlášky). Ústavný súd priznal náhradu trov konania za dva úkony právnej služby (prevzatie zastupovania a podanie ústavnej sťažnosti). Výsledná suma 346,26 € bola navýšená o daň z pridanej hodnoty, keďže právna zástupkyňa sťažovateľky je platcom dane z pridanej hodnoty. Celková suma náhrady trov konania tak predstavuje sumu 415,51 € (bod 3 výrokovvej časti tohto nálezu).

75. Priznanú náhradu trov konania je najvyšší súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľky (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 CSP).

VI.

76. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou nálezu uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. februára 2020

Jana Baricová
predsedníčka senátu